

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr.
Hétfői szám 2 kr.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY

Főmunkatárs:

Dr. RÉVÉSZ ERNŐ

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája Kazinczy-utca.
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca Volnicz-palotába
Telefon szám 42.
Nyitott soronként 20 krajczár

Limonádé és lábfürdő

vagy

a bács-almási mandátum.

Bocsánatot, hogy e komoly helyen kell megemlékeznem a bács-almási képviselőválasztásról. Tudniillik arról a választásról, amely állítólag e hét folyamán csőtörtőkön lesz Bács-Almásón, azon a Bács-Almásón, mely állítólag ezelőtt a Siskovich kerülete volt. Illetőleg arról a választásról, a melynél tegnapelőtt még a jelöltek személye iránt se voltak tisztában, jobban mondva arról a választásról, amelyet késő ministerunokák őseik által rájuk hagyományozott minta választásnak fognak deklarálni, mert se pénzbe nem kerül, se a fejek beveretése nem a legkiválóbb alkalmatosság.

Elmondom hát a magunk meséjét. A »Bácskai Hirlap« kiment Bács-Almásra, hogy tájékozást szerezzen a választási ügy állásáról és ehhez képest bő referádákkal lássa el az olvasnivaló választó és nem választó közönséget.

Nagyon természetes, hogy első sorban az átkos kormány ligáját kerestük fel. Egy táborot képzeltünk együtt, ahol a főszolgabíró vezérlete alatt haptákban áll a községi jegyzők serege, a mely fültövön tartja az érdemekben megőszült és még ezentul megőszülőndő korteseket.

Mindebből azonban mitsem találtunk. Hanem találtuk ott a Herman Dolfit, e politikai mozgalmakban megjegecsedett fiskálist. Azt talán különben is tetszik tudni, hogy a Herman Dolfi, ha a községben senki sincs otthon — akkor ő képviseli a Magas Kormányt. S mint a magas kormány képviselőjét felkerestük, gondolván hogy végső esetben is legfőbb egy pohár borral majd csak megkinál.

Szerény igényeinkben azonban csalódnunk kellett, mert Uram Istenem a Herman Dolfi limonádét ivott. Uram Isten a választások előtt limonádét!

De Uram, uram, Hermann Dolfi Uram, ki más időkben pezsgőt ittál és itattál, nem annyira a magad, mint a pártok ömérére és kontójára, — te limonádét iszol a választás előtt? Hát brekegni akarsz a békákkal és Torontál dicsőségét akarod a magad részére elvenni? — hát kihalt minden nemes erkölcs, amely benned lakozott, vagy pedig ohó! — most kezdem sejteni,

olyannyira biztos a választás eredménye, hogy még csak megmukkanni sem kell és a biztos eredmény mégis meg lesz?

No de be akarom vallani az igazat. Elmentem a másik táborba is, majd csak megtalálom ott azt, amit itt hiába kerestem: választási mozgalmat, kortes életet, zászlót, felkészöntőt meg dikciót, a melyek mindegyike elegendő arra, hogy az átkos kormányt tönkre silányítsa. Elmentem tehát egy régi jó ismerősömhöz, akiről azt hittem hogy ő az élénk főkortese; — nos és mit találtam?

A képzelt főkortese ott ült csendes magányában és hogy a történelmi hűség ellen ne vétsek, be kell vallanom, hogy éppen lábfürdőt vet. Ott guggolt a támlaszékében és gyönyörködve nézte a fölfelé törekvő herbatheával átázott gőzök és gázok röpülését.

Hát lehet ennél idillibb állapotokat elképzelni? — ott a limonádé, itt meg a lábfürdő.

A limonádé és a lábfürdő óriási harcra készülnek tehát Bács-Almásón.

Azonközben azonban míg a választási mozgalmak ilyen erős formában megnyilvánulnak, mégis csak megtörténtek a jelölések. Szorgos utánjárás után sikerült mégis megtudni, hogy Teleki gróf mandátumra nem aspirál és helyette Latinovics Géza lép fel. Az ellenzék pedig Szederkényi Nándort léptette fel.

Praktikus világot élünk, annyi tény. Minden nap, amelyen jelölt még megnevezve nincs, a takarékoságnak egy egy diadalmas napja. Alig 8 nap maradt a valóságos korteskedésre. És ezen nyolcz nap is elég rendszeresen van beosztva, amikor is a kortesek előre megfontolt retencióval szónoklás helyett sugdosnak, közvacsorák helyett saját otthonukban dicsérik a hónapos retéknek a vaj élvezetével egybekötött kellemetességeit és a választói névjegyzék tanulmányozása helyett az idei dinnyetermésnek Mauthner Ödön által meghirdetett prospektusában keresnek szórakozást.

Mindkét táborban azt mondják hogy a választás eredménye biztos. Sőt annyira biztos, hogy egyik pártnak se kell megmukkanni, mert mindegyik tudja a másiktól, hogy meg fog bukni — hogy kicsoda, az már más kérdés.

A pártkasszából tehát a pártvezérek egy közös czukasszát csináltak és szívesen beleegyeztek abba, hogy a sajtó

képviselői is részt vegyenek annak változatos és előre kiszámíthatlan sorában s a casinóban vígan csattog diadalt a makkhetes, mint még kellő időben beérkezett harmadik.

Az eredmény tehát biztos. »Mire a limonádé elfogy és a lábfürdő kihűl: meg lesz a bácsalmási kerület új képviselője, akinek már előre kívánjuk, hogy az Ur Isten az embeji kor legvégső határáig éltesse!

Csillag Károly.

Megrendítő szerencsétlenség.

† Dr. Debreczeni Gyula kir. alügyész.

Meghalt 1898. május 20-án éjjel.

Dr. Debreczeni Gyula kir. alügyészt tegnap éjjélkor a palicsi állomás sinein összezuzott és összeroncolt testrészekkel halva találták.

A palicsi állomás előtti őrház váltóóra e mikor a sinek mellett haladt észrevette, hogy ott emberi testrészek és foszlányra szakított ruhadarabok fekszenek és erről nyomban értesítette a rendőrséget. Az éj sötétében megkezdett kutatás egy borzasztó szerencsétlenség nyomára vezetett. Jólta tovább az állomáson túl megtalálták egy intelligens öltözött fiatal ember holttestét, amelyről az ott jelen voltak csakhamar kiderítették, hogy dr. Debreczeni Gyula kir. alügyész. A rendkívüli szerencsétlenség a környezet előadása és az ott maradt nyomok után itélve a következőképen történt:

Debreczeni a tegnapi délutánt a városban töltötte el s ünnephap lévén, szórakozást keresett a szokotti módon ismerősei és jóbarátai társaságában. A délutánt vig jó kedvben töltötte el és mikor esteledni kezdett egy jó ismerőse hívogatta is, hogy térjenek már haza együtt Palicsra, mert már az utolsó villamos is elindul. Néhány nap óta ugyanis Debreczeni Palicson lakott a Demidor-féle nyaralóban. De Debreczeni a saját szerencsétlenségére a hívogatásnak nem engedett, mivel ugymond ő az éjjel 11 órakor induló vasutal is bemehet Palicsra.

A 11 órai vonattal el is indult Palics-felé, hogy onnan soha többé élve vissza ne térjen.

A szerencsétlenség csak úgy történhetett, hogy Debreczeni a vonat megállása előtt szállott ki. Ez annál bizonyosabb, mert ezzel is hamarabb vált a kietlen sötétségben lakásába eljutni. Mintegy 40 lépéssel az állomás előtt szállott ki, illetve ugorhatott le, vagy ami talán még valószínűbb csuszhatott le a vonatról, mert itt találták meg esernyőjét is és alig pár lépésnyire innen történhetett az igazi katasztrófa, hogy a szerencsétlen ember a vonat kerekei közé került. Itt vérzett el, mert a további úton már vérnyomokat nem

találtak. Ezalatt a vasut két perczig az állomás előtt állott és miután egy hang és egy jel rem jelezte a szerencsétlenséget a vonat tovább rohogott magával vonszolva a szerencsétlen áldozatot. A vasúti átjárónál a palicsi állomáson túl szabadult el a holttetem a vasúti kocsitól és itt találák meg összetörött lábakkal a rendkívüli mértékben eltorzított hült tetemeit. Arany zsebróját, pénztárcáját 20 frt tartalommal és néhány levelet találtak a sinek mellett és a szerencsétlenség legmegfejthetlenebb része az, hogy inggallérja ketté volt szakadva, holott az azt összetartó inggomb és nyaka is sértetlen maradt. Sokkal valószínűbb az, hogy a vonatról lecsúszott vagy lebottolt, mintsem hogy arról leugrott, — ámbár könnyed temperamentuma talán erre a végzetes lépésre is elhatározhatta.

Még az éj folyamán jött ki Bogáromi vizsgálóbíró a helyszínére, de egyebet a vizsgálat sem konstatálhatott, mint amit itt előadtunk.

A szerencsétlen kir. alügyész nemesen gondokozó, szép képzettségű, tehetséges és a társaságokban is mindenütt kedvelt, mintegy 26 éves fiatal ember volt, jovialis, vig természetű csupa becsületesség és tiszta jószívűség.

A kora reggeli órákban már az egész várost bejárta a megrendítő szerencsétlenség híre és nemcsak jóbarátai és ismerősei, de az egész városi közönség mély megilletődéssel vette tudomásul a tollal vagy szóval alig jellemezhető rendkívüli szerencsétlenséget.

A szerencsétlen fiatal ember özvegy édes anyját — ki Szegeden lakik — sürgönyileg értesítették az esetről.

Isten nyugosztalja békében a korán elhunyt szerencsétlen ifjút és adjon erőt hozzátartozóinak, hogy a borzasztó csapást elviselni képesek legyenek!

A szabadkai kir. ügyészség ügyészi kara szomorodott szívvel tudatja a szeretett karsárs; és felejtethetetlen jó barátunk Zagoni dr. Debrecezy Gyula szabadkai kir. alügyésznek 1898. évi május hó 20-án éjjel váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai 1898. évi május hó 22-én délután 5 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint Szabadkán, I. kör Kazinczy utca, Schulhoff házból a bajai sirkertben örök nyugalomra tétetni. Szabadkán, 1898. évi május 21. Béke lengjen hamvai felett!

Lászáyék programja.

A „Budapesti Napló“ telephon értesítése folytán azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy *Jászai Mari* és művésztársai által megtartandó művészi estélyi programjának főbb pontjait már most közreadhatjuk. A mint ugyanis ma szives budapesti kollegánk nekünk elmondta:

Jászai Mari szavalni fog: Egy költeményt Szávay Gyulától; Jehovát, Kis Józseftől, és Szent Péter és a hegedűs legendáját Radó Antaltól.

Somogyi Mór zongoraművész Liszt, Wagner és Weber szerzeményeiből játszik zongorán. *Somogyi Karolin* énekesnő Mayerbeertől ad elő dalokat.

Ezen vázlatos összeállításból is láthatni, hogy közönségünknek fényes estre páratlan és műélvezetre van kilátása.

A változatos program és a szereplő művészek egyénisége felment bennünket az alól, hogy még külön reklámot csináljunk sikerük érdekében, s bízunk benne, hogy közönségünk,

ezuttal sem fogja megtagadni önmagát. Az a rajongó lelkesedés, melylyel a nagy művésznőt eddig minden alkalommal fogadtuk, most is impozáns módon fog megnyilatkozni. Az érdeklődés után itélve, melylyel városunkban ezen valóban művészi esemény számba menő estét várják kétségtelen, hogy a várva várt művészeket igazi bácskai vendégszeretettel fogják látni.

Különlélek.

— **A kalocsai érsek Szabadkán.** Városunk előkelő vendége apostoli missióját teljesítve f. hó 20-án a leánygyermekket részesítette a bérmlás szentségében. A fehérbe öltözött leányok bérmlása déli 12 óráig tartott. Ezután különböző látogatásokat tett az érsek. Mamusits Máttyás prépost kíséretében a város fogatai indultak a plébániáról, a második kocsin követte Majorossy János püspök és Hinger Mihály titkár. Előbb Schmausz Endre főispánhoz hajtatott, hol néhány perczig időzött, következtek ezután Mamusich Lázár, hol névjegyet hagytak, Dr. Gyorgyevich Szreduje h. polgármester, Bertoli Lajos honvéd ezredorvos, Grozdanovic Mihály cs. és kir. alezredes, özv. Hidegh Árpádné az I. nőegylet elnöknője, Morvainé, Vojnich Sándor képviselő, Vermes Béla képviselő, Vojnich Lojzíné és özv. Vojnich Lukácsnéknál teljesített látogatások. — Innen azután 1 óra ismét a plébániára tért vissza. Délután 4 órakor meglátogatta a Ferenczrendiek zárdáját, melynek rendfőnöke fogadta Császká György érseket, ki megtekintvén hajlékukat, meglelégedéssel távozott. Tegnap a Szent-Rókus templomban volt a bérmlás és ennek befejezése után megtekintette az érsek a kórházat, ahol Wilhelm igazgató főorvos üdvözölte szép beszédben az érseket, ki megtekintette első sorban a kápolnát, hol imát mondott, azután sorba meguézte a kórház többi osztályait és azután a szegényházat. 1/2 óra pedig az apácza zárdát látogatta meg, melynek növendékei szép ünnepélyt rendeztek az érsek tiszteletére. A kapu bejáratától a folyósókon végig fehér ruhába öltözött leányok állottak — virágot hintettek. Az intézet kápolnájában mondott ima után megtekintette az érsek az intézet termeit. (Megjegyzendő, hogy ezt az egész épületet a kalocsai érsek bőkezűségéből építették, s ezuttal látogatta meg először). Az ünnepély a földszinten levő tanteremben folyt le. Az egyebként disztelen fehér falak most ünnepélyesen fel voltak ékesítve. A nézőkkel szemben Császká György érsek olajbafestett életnagyságu képe volt, mely őt ülő helyzetben teljes főpapi díszben ábrázolja, a képen körös körül repkény és páma. A podium két oldalán első sorban az intézet énekkara állt. A növendékek által rendezett ünnepély, melyen alkalmi allegóriákat adtak elő és üdvözlő beszédeket mondtak, páratlanul kedves és megható volt. Az ének, szavalt és zongora számok kifogástalan praecizitásukban szép bizonyítékai voltak annak, hogy a tanító nénék nemes feladatuknak fáradhatlan ügybuzgalommal tesznek eleget. Az érsek a könnyekig meghatva köszönte meg a kiscsinyek kedveskedéseit és őket továbbbi kitartó szorgalomra buzdította, megáidotta, majd imát mondott és a növendékeknek „Köszönjük a kedves látogatást“ köszöntésétől kísérve haladt a folyósón végig. Pontban 6 órakor hagyta el az érsek az iskolát.

— **Az izr. szent-egylet elnöke.** A csütörtökön tartott választáson Freudenberg Márk városunk általános tisztelt és ő felsége ál-

tal is kitüntetett ezen jeles polgára választotta meg elnökke, Geiger A. Mór ellenjelölttel szemben.

— **Eljegyzés.** Gerencsér János bulkeszi segédjegyző folyó hó 18-án eljegyezte Falcione Antal leányát, Ilonka kisasszonyt.

— **Egy kis áradás.** A tegnapi záporosó következtében hirtelen felgyülemlt víz előlőt az V. körben a Péter utcában egy alacsonyabb fekvésű házat. Nemcsak a pinzce telt meg vízzel, hanem a szobákban is fél méter magasan állott a víz. Egész éjjel dolgoztak rajta erősen, míg a vizet kiszivattyuzhatták és kilapátolhatták.

— **Gábrly László temetése.** A hirtelen elhunyt városunkban hőztiszteletben álló polgárt Gábrly Lászlót tegnap délután temették el nagy részvét mellett. A szertartást Mamusits Máttyás prépos plébános végezte. Hat órakor megindult a gyászmenet, elől a koszorus kocsivalve koszorukkal, utána a gyászokocsi a melyet mindkét oldalról fekete fátyolos rendőrök és a temetkezési vállalat emberei kísérték fátyllyakkal kezükben. A gyászokocsi után az elhunyt két fia, számos jóbarátai és rokonai mentek. Ezután következett egy végtelen kocsisor, elől a gyászoló özvegygyel, utána pedig társadalmunk legelőkelőbb férfi és nő tagjai. A menet fél hét után ért a zentaj temetőbe, ahol a szertartás elvégzésevel örök nyugalomra helyezték a köztiszteletben állott polgárt.

— **DiszvacSORA.** A szerb színészek és színésznők tiszteletére Vuits Bozsidar földbirtoκος f. hó 17-én kedden este a szegedi szőlők közt levő villájában vacsorát adott, a melyen a szerb bunyevác ifjuság és intelligencia színe java vett részt. Felköszöntőkben sem volt hiány.

— **A rendőrség figyelmébe.** A III-ik kör Bercsenyi utca 351. számú háznak sarkán nagy mizeria van a világítás téren. Az ottani lámpás csak egy isten kegyelméből világít és most a zivatáros napokban tönkre is ment. Ez annál veszélyesebb, mert az ottani járdahidat is tönkre tette az esőzés és már eddigelé is több baleset történt, mert nemcsak az éjjel ott járók. hanem a kocsik is belebotolnak az árokba. Kérünk tehát gyors intézkedést, nehogy újabb és esetleg nagyobb baleseteknek oka legyen az elromlott hid és a szolgálatot felmondott világítás.

— **Pusztító jégvihar.** Folyó hó 18-án; Bács-Álmáson a délutáni órákban iszonyu orkán szerű felhőszakadás pusztított; majdnem teljes tíz perczig mogyorónagyságu jég esett, amely tetemes kárt okozott a már szép fejlődésnek induló gyümölcsökben és nem kevésbé nagy kárt okozott a szőlőkben is. A föld szint téli öltött magára, ugyannyira, hogy a jeget lapátolni lehetett volna.

— **Tűz.** A napokban leégett Madarason Vinkó István háza. A tűz vétkes gondatlanságból keletkezett aként, hogy a kémény egyik oldala lukas volt és tüzelés közben egy kipattant Szikra meggyújtotta a nád tetőzetét. A kár körülbelül 250 frt ami nem térül meg mert a ház nem volt biztosítva.

— **Jégeső Madarason.** Madaráról írja tudósítónk, hogy ott tegnap délután nagy vihar dühöngött. A zivatar nagy széllal kezdődött és jéggel végződött, ami nagy kárt okozott a gazdáknak, mert a vetés nagy részét elverte és a gyümölcsfákat teljesen lekopasztotta. A gazdáknak tehát nem valami fényes kilátásuk van, hogy a tavali szűk esztendő helyre pótolhatják.

— **Megfojtotta gyermekét.** Petrekanics Marczel helybeli cselédleányt tegnapelőtt délután a szülési fájdalmak lepték meg és mint-hogy a szülés nem ment oly gyorsan mint ő akarta, nyakánál megfogta kisgyermekét és ő maga hajtotta végre az orvosi műtétet. Ennek folytán a gyermek az erős szorítás következtében megfulladt. A lelketlen anya kezdetben takarni akarta bűnét és az ágyba dugta a gyermekét, a házbéliek azonban észrevették s az esetről jelentést tettek a rendőrségnél. A rendőrség azonnal intézkedett, hogy az anyát a kórházba a gyermeket pedig a hullaházba vigyék. A bűnös anya ellen megindították a vizsgálatot.

— **Késelő legények.** Bikityi levelezőnk írja: Szabó József és Prodanovits Lukács itteni legények valami mulatságból kifolyólag nagyon haragudtak Tokodi Istvánra. El is határozták, hogy ők mindenáron elteszik ezt a láb alól és szándékuknak kivételére f. hó 19-ét választották ki. Ekkor ugyanis amint Tokodi a miséről jött a templomból az ajtóban a két suhanc utját állotta és a kezükben levő késekkel feleje szurkált. Tokodi azonban ügyesen kikerülte a legények támadását és futásnak eredt ezek persze követték és csak a nagy lármára jöttek elő a rendőrök akik a harcias legényeket bekísértették és megvasalva átadták a csendőröknek. Most a bajai járásbíró ság börtönében elmékednek tettiük fölött.

— **Aki önmagát lopja meg.** Csantavérről írja levelezőnk, hogy Anitics Antal jelentést tett a csendőrségnél, hogy tegnapelőtt házfalát ismeretlen tettesek kiásták és a szobából különféle ágyneműeket elloptak. A tettet akként hajtották végre, hogy a kiásott lukon keresztül egy hosszú horoggal szedték ki az ellopott tárgyakat. A csendőrség megindította a nyomozást, és végre kislát, hogy Anitics volt a tolvaj és pedig ezt azért tette, mert ingóságai levoltak foglalva, tehát egyszerűen elisikkasztani nem akarta, tehát ilyen modot eszelt ki, hogy az árveréstől megmeneküljön. A csendőrség az esetet feljelentette a topolyai járásbírósnak.

— **Éhiség Kis-Hegyesen.** A függetlenség írja hogy Kis-Hegyesen hetek óta nagy szűkségben szenvednek a földművesek. Már annyira vannak, hogy kenyerük sincs és sok család éheznek. Mintegy 500 munkás van munka nélkül. Most össze álltak valamennyien, megirtak egy kérvényt, amelyet elküldtek a belügyminiszterhez s melyben munkát vagy kenyeret kérnek. Azt írják, hogyha sürgősen nem ad a miniszter munkát, éhen fognak elpusztulni egytől egyig. Kérvényükben figyelmeztetik a minisztert és a kormányt, hogy nagy baj lesz abból ha a nép még sokáig fog éhezni, mert gyermekeiket csak úgy nevelhetik fel a haza védelmére, ha van kenyerük, a mivel elláthatják őket.

NYILTTÉR*)

Nyilatkozat.

Kötelességemnek tartom mindazok előtt, a kik jelöltetésem és fellépésemet a folyó hó 19-én tartott izr. szentegyleti választásnál félremagyarázták, most a választás után nyilatkozni.

Köztudomású dolog, hogy évtizedes működésem a hitközségnek, annak jólétének és fölvirágzásának volt szentelve és hogy soha pártokat nem tekintve, mindenkit igyekeztem hitközségünk jó és nemes ügyének, haladásának megnyerni és így történt 1896-ban, midőn hazánk ezredéves fennállását ünnepeltük, a mi hitközségünk a tiz év óta vajudó magyar hitszónok kérését megoldani akarta és meg is oldotta; akkor, mint hitközségünk elnöke minden törekvésem odairányult, hogy

* E rovat allatiakért nem felelős a Szerk.

a jóllelemeket a papválasztás ügyének megnyerhessem.

Figyelmem az akkor kereskedelmi tanácsossá kinevezett Freudenberg Márk urra is irányult, ki tudvalevőleg mindig a conservatívek híve lévén, olyan lépésre határoztam el magam, a melynek eredménye biztosította a sikert: ismervén a magát nagyságos urnak czimezni szerető és magának tetszelgő tanácsos urnak végtelen hiúságát: elszánt lépésre határoztam el magam és noha minden érdeme nélkül, a mi különben alant el fogok mondani, a szent-egylet indítványomra lefestette az arczképét és azt ünnepélyes diszközgyűlésben és általam elmondott diszbeszéd kíséretében leleplezte.

Történt ez természetesen csak azért, hogy Freudenberg és néhány társa a papválasztásnál igennel szavazzanak, a mi meg is történt.

Két éve annak, hogy ezen aktus befejeződött, zugolódtak a hívek, hogy miért történt ezen ünnepélyes lefestetés? hiszen ő, a ki rövid idő óta áll a szent-egylet élén, semmiféle érdemeiket sem szerzett magának ilyen nagy kitüntetéshez; bármelyik megöszült és érdemekben igazán gazdag elüljáró urak régen megérdemelték volna az ilyen fajta ünneplést és bár sokkal szegényebbek, szívesen áldoztak volna a humanismus oltárára, ha őket az egylet ily módon megörökíti.

És mindezen támadások nem Freudenberg Márk urat sujtották, hanem engem, mint értelmi szerzőjét ezen sajnálatos ténynek.

Részemről ezen ügyben tanusított magatartásomat az indokolja, hogy a mint fent jeleztem, e hitközség szent ügye, a mely halasztást nem szenvedhetett, lebegett a szemem előtt.

1893-ban az akkori örökös elnök, Geiger Adolf kegyelméből, — a kinek érdemei örökké állni fognak ezen egy let jegyzőkönyveiben — helyettes elnökévé lett kinevezve. Ennek elhunytá után 1893-ban ezen egylet elnökévé lett megválasztva, ellenjelölt nélkül.

Nézzük tehát mit tett Freudenberg Márk ker. tanácsos ur azon egylet érdekében, melynek élén állott és áll. Sokat vártunk tőle, de semmit sem kaptunk.

Az administratív téren a legnagyobb slendrianismus uralkodik.

Alapszabályok léteznek ugyan, de figyelembe nem vétetnek; az elnök ur elnököl és ott kivüle más nem beszélhet, a kinek talán észbe jutna beszélni, azt egyszerűen lehurrogja. Különbben ismerik az ő elnöklési modorát, mikor még hitközségi elnök volt, mert hát a gyöngébbek kedvéért ezt is elmondom, hogy a nagys. ur izr. htk. elnök is volt három évig, de ott basázkodni nem lehetett és megingott alatta a talaj.

Vannak-e talán tagtörzskönyvek? Dehogy vannak, csak úgy szedik össze őket a régi héber betűkkel irt ósrégi lajstromból s így boldog és holdogtalanok volt szavazata. Ha bírták volna még a másvilágról is eljönnék szavaztatni a nagyságos urra.

Nem akarok tovább foglalkozni ezzel a tárggyal, tudja azt mindenki, és a

ki bővebbet akar tudni, azt utalom a választóim által kibocsájtott felhívásra. Tehát Freudenberg Márk urnak 5 évi működése alatt egyelőnk anyagilag és kormányzatilag sülyedt. Tagjainak száma napról-napra apad, tagdíjat alig fizet valaki, a ház, melyet boldogult Geiger Adolf ur ajándékozott, dülő félben van; a szent-egylet épületét látva megdöbbentő látvány tárul elénk; de lát seba, kifutja még ezeknek kijavítása a temetések jövedelméből, egyéb jövedelmük már ugy sincs.

Én nem helyezkedem arra az álláspontra, hogy Freudenberg Márk urnak kötelessége lett volna, mert képét lefestették és az egylethelyiség disztermében elhelyezték, egy nagyobb alapítványt tenni, mert hiszen mindenki tudja és érzi, hogy mennyire terjed a saját zsebe és nincs jogunkban olyan anyagi áldozatokat követelni bárkitől, a ki abban a helyzetben nincs; de ha a ker. tanácsos ur egy 1000—1200 frtos magyar diszruhát csináltathatott magának, akkor juttathatott volna ezen humanitarius egyletnek annyit, hogy legalább a zugolódotkat elnémitsa.

És miután ezeket elmondottam, kijelentem végül, hogy soha eszem ágában sem volt Freudenberg Márk ker. tanácsos urnak konkurentiát csinálni a szentegyletnél, de miután két évig vártam, hogy a ker. tanácsos ur elhatározza magát egyelőnknek anyagi és erkölcsi téren való regenerálására és miután a képfestés odiuma csakis reám szállott és tényleg én is voltam ennek az okozója, elhatároztam magam arra, hogy a csorbát kifogom köszörülni és kibuktatom abból a hivatalból, a melyre soha sem volt alkalmas és ha most nem sikerült, az ő satelesseinek terrorizáló viselkedése folytán (hiszen saját fia is egész napon ott erőszakoskodott), ha nem is vagyok czim. ker. tanácsos, jobban ismerem az ügyeket, semhogy biztos ne volnék abban, hogy a ngs ur ennél az egyletnél még nagyon rövid ideig fog elnökölni.

Geiger A. Mór

Reisenbahn Ant.

gazdasági gépgyár, vas és fémöntőde

Budapest VI. Eötvös-utca 38.

Legujabb vívmány a találmányok terén.

Két lövegező járgányos tisztító cséplőgép 22" széles dobbal, zsákoló készülékkel, szab. golyós perselylyel, két könnyű jó bőven elég annak hajtására és a piaczképes buzát zsákba adja.

Ajánlja továbbá minden mástajtaju gőz és járgány cséplőkészleteit, arató és fűkaszálo gépeket, legujabb rendszertü vetőgépeit, valamint minden más talajmivelő eszközt és egyéb gazdasági gép és eszközöket.

Részletes árjegyzékkel és árajánlattal bérmentve készséggel szolgál.

Hazai gyártmány.

legújabb javított, erősített magnetikus áramu villamos „Volta-Kereszt” az összes eddigi készítményeket kétszeresen felülmúl villamos erőben.

Ezen magnetikus Volta-Kereszt az egyedüli, amely teljesen a természetudomány törvénye alapján van szerkesztve és alapos kipróbálása után ítelve, valóságos állandó villamos elemet képez. Az 1898. szám rajta van a kereszten és rajta van a borítékon is, rendelésnél tehát tessék csak ilyet kérni.

Volta-Kettős-Csillag.

Oly egyéneknek, kiket keresztet nem hordanak csillag alakban.

Senkinek, de különösen gyenge idegű és vérszegény egyéneknek egy pillanattig sem volna szabad a villamos Volta-Keresztet nélkülöznie, ez szabályozza a vérkeringést, felhívja és tisztítja a vért, előmozdítja az étvágyat és szilárdítja a testet.

„Volta-Kereszt.”

Gyermekek és fiatal nőknek

„Volta sziv.”

Ezen erősített áramú villamos Volta-Kereszt, hasonlóan a legújabb javított villamos Volta-Kereszt a test méréséből, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja, miért is kizárólag a z 189. számmal ellátott, legújabb javított Volta-Keresztet tessék kérni. Ezen Volta-Kereszt határozottan a legobb idegerősítő, mely

„Felhívja a vért és megújítja a testet, pedig „egyszerűsége lélek csak egyszerűsége testben létezik.”
A legújabb javított villamos Volta-Kereszt a test méréséből, az összes eddigi gyártmányokat felülmúlja, miért is kizárólag a z 189. számmal ellátott, legújabb javított Volta-Keresztet tessék kérni.

Csúsz és rheuma, neuralgia, idegyűrés, álmatlanság, hideg kezdek és lábak, hypochondria (belsőgyógyászat), székely, asztma, merevedés, gőrcs, arány, gyomorhaja, influenza, köhögés, tüdőgyulladás, fejfájás, fülgyulladás, vesztés, stb. stb. stb. Már is számos elismerőlevél és hírlapra érkezett be. Ár 1 ft 80 kr., 2 ft. Eredő beszállás mellett bérmentve, gyermek és fiatal nők részére „Volta sziv” 1 ft 50 kr. utánytellel 20 kral több, hozzávaló különleges szalag 20 kr.

Főraktárak: **TAUSSIG J.**
Budapest, VII. Csömöri-ut 23/a I. em. B.

MANNHEIM MARK ókszerésznél
Szabadkán. Bathányi-utca.

Arverési hirdetés.

Alulról kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíró-ság 9229/98 számú végzése által Adám Albert szabadkai lakos javára Vujkovic Czviin Máté szabadkai lakos ellen 160 ft. — kr. tőke, ennek 1897. évi május hó 4 napjától számított 5% kamatai és eddig összesen 23 ft 41 kr. perköltség követelés erejéig eirendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírójlag felülfoglalt és 325 ft krra becsült függő buza és rozs termésből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Mely árverésnek a V 62/2/198 sz. kiküldést

rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Napnyugati ugarakban özv. hajjai Vojnichné Eteleka földjén leendő eszközésére 1898-ik év június hó 2-ik napjának délelőtt 10^{1/2} órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintet ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1898. évi május hó 20 ik napján.

Bende Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

A circular diagram with a central emblem featuring a sun and the text "TAVASZI ÉS NYARI IDÉNY 1898". Radiating from the center are numerous banners, each containing a name and a number, likely representing different districts or institutions. The names include: "Károlyi díjny 10", "Károlyi díjny 9", "Károlyi díjny 8", "Károlyi díjny 7", "Károlyi díjny 6", "Károlyi díjny 5", "Károlyi díjny 4", "Károlyi díjny 3", "Károlyi díjny 2", "Károlyi díjny 1", "Károlyi díjny 0", "Károlyi díjny -1", "Károlyi díjny -2", "Károlyi díjny -3", "Károlyi díjny -4", "Károlyi díjny -5", "Károlyi díjny -6", "Károlyi díjny -7", "Károlyi díjny -8", "Károlyi díjny -9", "Károlyi díjny -10", "Károlyi díjny -11", "Károlyi díjny -12", "Károlyi díjny -13", "Károlyi díjny -14", "Károlyi díjny -15", "Károlyi díjny -16", "Károlyi díjny -17", "Károlyi díjny -18", "Károlyi díjny -19", "Károlyi díjny -20".

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

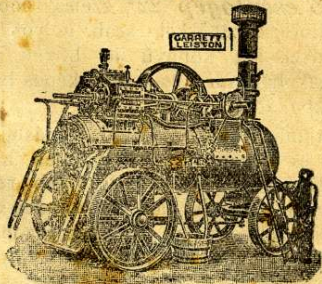
Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcsepplőgarnitúráit**, ipari czélokra alkalma „Compound” **lokomobiljait**, teljesen vashól készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kuoriczamor zsolóit, Stibor-féle körfűrészeit, **Milleneumi kaszáló- és arató-gépeit**, továbbá **SACK-féle ekéit**, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

IFJ. KOTZÓ PÁL

Budapest, V. kerület Lipót-körút 18. sz.

Vidéken lakó szolid ügynökök keresetnek

A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kenyelmükre iradját

V. ker., Lipót-körút 18. szám

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margitid közelebe) helyezte át.

Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. műhelyét és az V. ker. Lipót-körút 8-10. szám alatti raktárhelyiségét.

A közönségnek további pártfogását kérve, ajánlja Garrett legújabb szerkezeti **compound gőzmozgonyait**, felstabil és stabil alakban, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcsepplőket négyszer fordítható acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmazárókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas csepplő észleteket, arató- és vetőgépeket, szeskvágókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket.

Hirdetmény.

Van szerencsém értesíteni a m. t. szülőket, hogy május hó 1-től kezdve

LAKÁSOMAT

a dr. Dominus-féle Kossuth-utcai házbó áttettem VIII. kör Szalay László-utca 14-ik szám, Illgen-féle házba.

Leikiismeretes és alapos oktatást nyújtok; kezdők valamint előhaladottak oktatását a legmagasabb kiképzésig elvállalom háznál és lakásomon. A budapesti elveakademián is használt módszeremmel már eddig is a legjobb eredményeket értem el, minélőgva bátor vagyok magam a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlani.

RÉTHY JANKA
okl. zongoratanító.